

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évr 10 korona. Félévr 5 korona. Negyedévr 2 korona 50 fillér.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.

Nyilttér díja soronként 20 fillér.

Felölös szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVAN

Az expedíciót s hirdetőket illető reklamációk a lapkezelo

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

1915.

Az emberi természetnek egyik legjellemzőbb tulajdonsága, hogy rendszerbe szereti foglalni mindazt, ami körülötte van. Ez a tulajdonsága hozta létre a különböző tudományokat, a távolság mérését s az emberi elme egyik legszebb produktumát: az idő szabályozását. Nem csoda, ha híven ragaszkodik is hozzá.

Ez a ragaszkodás, az idő igazságába, valóságába vetett ez a hit sohasem nyilvánul meg olyan érdekesen és jellemzően, mint újesztendő alkalmával. Közte és más nap között semmi különbség sincs, történelmi emlék sem fűződik hozzá, mégis megünnepeljük és pedig olyan hagyományos, hogy a legsajátosabban emberi ünnep. Karácsony, húsvét, pünkösd ünnepe történelmi és vallási esemény emlékéhez tapad: az újévet az ember esinálta magának.

Azonban, mint minden emberi munkában, minden emberi ünnepben, ebben is nagyon sok a kontraszt. Úgy tesz ezen a napon az emberiség, mintha el akarná fe-

lejteni az elmúlt napok kellemetlenségeit, bajait, küzdelmeit; mintha mulatozásokba akarná temetni minden bánatát s mintha az ó-év utolsó éjszakájából akarna erőt meríteni a későbbi fáradsalmakra és küzdelmekre. S ugyanakkor, amikor még komoly emberek is belevetik magukat a dáridóba, minden ember gondolatai közé beférkőzik a bizonytalanság, az emberi kicsiség és parányiség érzete.

Egyetlen ünnep sem juttatja az ember eszébe a gyarlóságát annyira, mint az újév. Nap, mely jelentőséges, de amely csak arra emlékeztet bennünket, hogy ez a mi világunk álmvilág csupán s hogy minden lépésünkkel közelebb jutunk a sírhoz, mely hantjával mindent örökre eltakar. Csak stációzunk, csak vendégeskedünk ezen a földön. Az újév, minden nagyszerűsége, minden hangulata mellett is, erre emlékeztet bennünket. Az összecsendülő poharak zajában is összetalálkoznak az emberek gondolatai és érzései abban az egy érzésben és gondolatban, hogy: mulandók vagyunk.

A mulandóság, a parányiség érzése talán sohasem állt olyan nagyon közel hozzánk, mint épen ebben az esztendőben,

amikor a háború kaszás vezére: a halál járt közöttünk s jár még most is. A legszomorúbb, a legremitóbb veszedelem, mely a kultúremberiséget az élet sötétségeiből csak fenyegetheti.

Még dül a háború, még áll a titáni küzdelem, még gyilkolnak a fegyverek, melyek annyi ezer meg ezer embertársunkat sóprik ki az életből. Bízunk azonban, hogy az újesztendő kárpótol bennünket minden csapásért. Az emberi kéz majd el-takarítja a romokat; az idő belesziti sebeinket s az újév meghozza majd a várva-várt békét s ennek nyomán a boldogságot, a virágzást és a fellendülést.

Ebben a megnyugtató hitben és reményben kívánunk olvasóinknak **boldog újesztendőt.**

Durchhalten.

Mostanában, bizonyos vagyok benne, egyetlen magyar ember sem fog fennakadni azon, hogy e cikk élére német szót került. Olyan, amely a legjavából való és amelyet a világesemények vetettek fölszínre. Kezdve a császáron, folytatva a minisztereken, államférfiakon és a sajtón, jó

Újévi ének.

Siszállt egy év... az idő óralapján
Egyet lenáll lassan a mutató,
És ballagunk tovább az országon,
Éltünk folyása már ha rossz, ha jó,
Ha eddig árnyak követték titokba,
Ién a remény és ujjongva készönt:
„Ebben az évben hozom a szerencsét,
Új álmokat, sugarat, fényözönt...”

Újév... óh, be más vagy, mint a múltban,
A tisztá gyermekkorának reggelén;
Akkor aranyfin álomgályaképpen,
Kainál fényben suhanál felém.
A titkok-titka voltál, varázsfátylad
Nem libbentette fel emberi kézt:
Tündér voltál és szép szemed sugára
Éltem ragogó képeket igéz...

Ma nem látok már ily csodavardaszak,
Ma nem remélek fűndérvárakat;
Ma már az álmok szivárványhóndá
Ábrándok szárnya nem ragad;
Tudom, hogy nem foly ég a feládel össze
S az ég esllagát ki se éri fel:
S bár babéroródt álmodi homlekedre,
Csapszer, egy napon, mégis menni kell.

Oh év, niév, te fűdd el ezt a felköt
És hagyj reméni gyönyörűt, nagyot,
Égy pillanatra ringassa el lelkeim,
Hogy régi álmok hívője vagyok.
S hogy teltén-szálltán a múlt időnek,
Van még számomra bá, öröm, remény
S egy lány, ki szebb a nyiló kikeletnél
S felhőbb, mint a fény...

Kiss Menyhért.

Gréte kisasszony.

— Elmondja egy kis fű. —

En nem laktam azelőtt át, a nagyanyukánál, csak most egy idő óta. Anyukával laktunk együtt és Gréte kisasszonnyal, akimél kedvesebb és szebb lény talán az egész világon sincsen. De most csak apukát látom mindig, aki minden héten meglátogat bennünket egyszer és ép olyan szigorúan néz, mint azelőtt. Nem tudom, miért, de nagyanyuka mindig jár, ha anyukáról beszélnek és engem mindig kitérőnek a szobából. Kint azután én is sírok. De olyankor Gréte állt a Julea szobájánál, megölel, megsókol és azután nem tudok már sírni. Barokot nyom a fejemre és bevisz a szobámba. Kinyitja a szekrényét, melyből olyan jó szag árad ki. En azt hiszem, hogy szagos szappannal mosdik a Julea. Azután

elővesz egy nagy, rózsaszínű skatulyát, belőle csokoládét meg cukrot szed ki és nekem adja. A Julest nagyon szeretheti a Jézuska, hogy ilyen cukrokat hoz neki karácsonyra. Ilyen szép és jó cukrot csak a Jézuska tud hozni. És én azt se bántám, ha maga enné meg a cukrokat s nekem egyetlen egyet sem adna belőlük, mert ez a Julea szobáján is olyan léány, akieft én meg tudnék halni. Nagy, fekete szemu van, vörös haja és a nyakán egy lencse. En eleinte nagyon féltem ettől a lencsétől, de most már tudom, hogy semmi.

A Juleával mi olyan jó mulatunk. Ő a testvéreimről mesél, én meg anyukáról és Gréte kisasszonnyól. Isteneim, Gréte kisasszony! En megcsókúdnék rá, hogy tegnap láttam Gréte kisasszonyt és beszéltem is vele. Pedig már nagyon régen volt. És talán már nem is fogok vele többet beszélni, soha életemben. Pedig úgy szeretőki! Milyen szépen bánt velem! Mindig mosolygott azzal a nagy, kék szemével és ha néha megszódt is, utána mindjárt az élve vett. És én rángottam és össze-vissza csókoltam a szemét, felét és szöke haját. En azt hiszem, az angyalok újén olyanok, mint a Gréte kisasszony s fenn az ében, Isten trónjától jobbra is, balra is, Ilyen Gréte kisasszony áll. Az Isten rájuk néz és mosolyognak. Ezt már egyszer álmodtam is.

És milyen szorgalmas volt a Gréte kisasszony! Mindig varrt az anyukának, de az anyuka

köszö az ország határain túl, az egyszerű német közkatonával együtt, mind azt vallják most: *Durchhalten*. Ma is ezt olvasom a nagytekintélyű Berliner Tageblatt-ban: »Népkép el van szánva, hogy a háborút egy becsülettel teljes és tartós béke elkövetkezéséig minden erejével fogja *durchhalten*« — amit hevenyészve így fordítanak, hogy »végiéigküdeni.«

Lássuk, mit jelent is voltaképpen ez a csodaszó, amelyért mindannyiunknak rajonganunk illik.

Durchhalten: a végleges sikerig szívósan kitartó erőmegfeszítés, hősi elszántság mind a támadásban, mind az ellenálló védekezésben.

Durchhalten: annyi, mint el nem bízakodni az első siker és kishitűvé nem lenni az első balsiker miatt, hanem a bizonyosra vett győzelemig mindvégig kitartani.

Durchhalten: rokon a magyar »feszítsd meg, szorítsd a végsőig« kifejezéssel, a testi és lelki erőnknek acélozott frigyé, melynek ellenálló képessége az akadályokkal és a nehézségekkel nemhogy megőrné, hanem ellenkezőleg: hatványosan fokozódik.

Durchhalten: az a szó, amely a legprezansabbban fejezi ki a német géniusznak alapvonását, a német szfinxek titkát, az alaposágáért gonyolt német népek azt a szívós kitartást, mellyel világtékintélyt és hatalmat minden téren kiküzdötté és amelynek megvédéséért a világ minden ellenségével szemben az utolsó csepp vérig el van szánva. »Bis zum letzten Hauch von Mann und Ross.« amint Vilmos császár mondta.

Durchhalten: csak azoknak jut osztályrészül, akik kötelességükön felül áldoznak a hazának s érzik, hogy ők csak mulandó, halandó tagjai egy elenyészhetetlen egésznek, amelynek fennmaradása érdekében az ő egyéni sorsuk eltöri. nem számít.

Durchhalten: a leghatalmasabb kategorikus imperatívus, a németek »lenni vagy nem lenni«-je; az a szó, mely nem szorul felkiáltójelre, nem is tűri meg, mert önmagában is hatalmas felkiáltójel.

Durchhalten: az, amit a németek hetek óta mivelnek Flandriában, Ypern mellett, az Yser partján és az északi harctéren, vállvetve velük a mi derék csapataink. Az, amit Clausewitz, a nagy katonai író, így fejezett ki: »Beharrlichkeit in dem gelassenen Vorsatz« (kitartás abban, amit egyszer elhatároztunk).

sohasem varrt. Én mindig mondtam Gréte kisasszonynak, hogy ha én nagy leszek, elveszem feleségül és elvisezem egy aranyfalóba. De varrt ott nem szabad majd. Ő anyuka lesz, én meg apuka, mert ha az ember megnősül, apukává változik át.

És úgy szerette nálunk mindenki a Gréte kisasszonyt. Nérő, a kutyánk is. Anyuka mindig dicserő. Apuka is olyan barátságosan nézett rá ebéd alatt s ha anyuka a másik szobába ment, mindig megismogatta a kezét. Ére jól emlékszem. Csak Rézi, az öreg szakácsnőnk nem állhatta ki. No de ez mellécs és olyan szépen éltünk mindnyájan.

Egyszer éjjel olyan furcsa álmom volt. Azt álmodtam, hogy abban a szobában, melyben Gréte kisasszonnyal aludtunk, valaki ledöntötte a spanyolfalat, mely a Gréte kisasszony ágya előtt állott. A szobában nagyon sötét volt és azután sugdolózást hallottam. És valaki, akinek a hangja hasonlított egy kicsit az apukáéhoz, így szólt:

Édes Gréte! Kérem, Gréte!

Megint sugdolózás és azután mintha csattant volna valami. Mintha a Gréte kisasszony pofon ütött volna valakit. Utána esend lett; csak a Gréte kisasszony sírása hallatszott. Hát ezt álmodtam én.

Másnap azután borzasztó nap volt. A Rézi szakácsnő majdnem egész délelőt bent volt az

Durchhalten: azt jelenti, hogy most mindenki legyen egyen a talpán; minden ember, önmagán túlnyöve, *Übermensch* legyen, akiben a győzelem utáni törhetetlen küzdelem elcven, erős és egységes akarat nyilatkozik meg és ezeknek az összesége ellenállhatatlan erővel érvényesüljön ebben a valóságos *Überkrieg*-ben.

Durchhalten: a legnagyobb világtusában a mi és szövetségünk jelszava, melyről elmondhatjuk, hogy *In hoc signo vinces*: ennek jegyében akarunk és fogunk élni és győzni és ha az angol pénzügyminiszter az utolsó milliárd döntő hatalmában reménykedik; mi, Isten mellett, ebbe vetjük bizodalunkat: *Durchhalten*!

Ez az egyszerű, igénytelen és mégis erőfűl duzzadó varázsszó nem egykönnyen pótolható egy mássikkal. És mégis! Németországunk legnépszerűbb emberére és a legifjabb magyar ezredulajdonosra gondolok: mert *durchhalten* őt juttatja az eszembe, *Hindenbürgel*. Ez a név ma azt jelenti, hogy *durchhalten*.

Ime, jó magyarom, most már nemcsak sejtet, de körülmenyesen tudod és érzed, hogy mit jelent *durchhalten*. Nem baj, ha akár ilyen magyaros véggel jegezzed is meg. A fő, hogy elmédbe vésd az idők végtelég és hű kiserődül választ majdan a békének bekövetkezendő boldog korszakában is, hogy ennek a munkája méltó legyen az érdekében hozott óriási áldozatokhoz. Ne feledd, hogy *durchhalten* mérő ellentéte a hírhedt magyar szalmazlagok és a népek életében olyan energiakészlet és képesség, mely legfőbb biztosítéka jövőd fennállásuknak. Ez a szót becses tanulságként vigyük át az új időkre és vigyük be minden magyar-német grammatikába. A végeken vagy a tűzhely mellett, a katona vagy polgár ruhájában, minden igaz magyar most szüntelen erre az *egy* szóra gondoljon, mely fölér ezzel a kettővel: Győzni fogunk! K. F.

A végső szükség esete az élelmezés terén.

A Városok Lapja folyton sürgette az erélyes fellépést az élelmezéskér uszóriája ellen. Nem mai keletű ez a közgazdaságlag véve érteltetlen és elszomorító állapot, hogy a földművelő Magyarországon sokkal drágábbak a megélhetésre szük-

séges anyagok, élelmeikké és lakóhelyiségek, mint bárhol a világon. Ezt eddig csak azért panaszolták fel a statisztikusok és a társadalmi tudományokkal is foglalkozó politikusok a közgyöszok érzéketlenségével, vakságával szemben, mert a kivándorlás főokát ebben látta mindenki.

Azonban ma kétszeres oka van mindenkinek az elkekeredésre, mert azt tapasztaljuk, hogy ma is, a végsőkig megfeszített küzdelem idején, érzékellen közgyöszaki szemmel tekintik ezt a kérdést az intézőkörök. Fájdalom, ennek az lett az eredménye, hogy amikor a magyar nemzet a legvégsőkig megfeszíti erejét s a végső szükség esetében, élet-halálharcának legkritikusabb pillanataiban kér védelmet a tesít puszító vészörpök ellen: — a védelem messze alatta marad annak a halvány reménynek, amelyet a pesszimisták is tápláltak. De mennyivel alatta marad annak az intézkedésnek, amelyben a szövetséges német birodalom részesíti a német társadalmat.

Lapunk 33-ik számában hivatkoztunk arra, hogy mielőtt égig nőnének a gabonárak, addig nyesegetse őket a kormány, mert ha az éhenhalásnak kitelt lakosságot azzal akarja majd megmenteni, hogy végre egy-két koronával leszállítja, akkor ezzel nem sokat fog segíteni a tarthatatlan helyzetben. Hiszen a kormány terve szerint az élelmeikké árait az október végén elért magasságban fogják megállapítani, — ami azt jelenti, hogy végső szükség esetén a hatalmas magyar birodalom csak annyi energiával és jóakkarattal áll a nép millióinak segítségére, védelmére, hogy a nyakukra kötött hurok szorítását csak egy igen kis fokkal tette gyengébbé, holott hatalma van arra, megtehetné azt is, hogy a hurok levetessék a fogyasztóközönség nyakáról és a rendes árakat állapítsa meg a megélhetés feltételeinél.

A törvényhozásnak határozatlan vissza kell utasítani az élelmezéskér uszóriáinak jelenlegi jelszavát, eljárását: — Pénzt, vagy élelmet! Ez nem a szabadkereskedelem elve. Ez nem a kereskedelem elve, hanem a rablók eljárása. Ezt nem szabad elférni egy jogállamban.

Mennyivel bölcsebb volt a középkori városok eljárása, amelyeket főre nem vezettek a kereskedelmi szabadság elvei az uszora ünnepléséig, mint Deák Ferenc közgyöszaki bölcseségét, aki Széchenyi rossz embernek és ábrándozó bolondnak tartotta, mert már akkor hirdette a magyar faj védelmét az uszora és a politikai kalandorok ellen, amelyekért rengeteg vagyontól és vértől fosztották meg ünneplé szónokai a szerencsétlen és könnyen hívó magyar nemzetet, miután nagy profétájától, Széchenyitől elfordult.

A régi magyar városok tanácsai nem ültek fel a jelszavainak, az uszora-szabadságnak, hanem meghatározták a piaci árakat. A piacos-jelvény elretentő intelem gyanánt figyelmeztette a megtorlásra az uszorásokat, akiket irgalom nélkül lefejeztek, ha a nép puszításából akart megzadogni.

A középkori városok durva eljárása ma is nemesebb fel foglást mutat, mint a városok mai alázatos megalkuvása a pártérdekekkel.

Dehát nem szükségese ma pallossal sújtani a piócákra. A városoknak van más módjuk is arra, hogy túljárjanak az uszorások eszén és a piócák testére egy kis sőt hiszének. Ez a kis sőt nem a sóhivatalban, hanem a polgármesterek és pénzügyi hatóságok, adókiegőbizottságok leleményességében kell keresnünk. Az egész eljárás abból állna, hogy, aki nagyobb jövedelemhez jutott az élelmeikkékel való szabad uszora által, az több kereseti és jövedelmi adott fizessen. Meg kell állapítani, hogy mennyit adott el, mennyit vásárolt, mennyit termelt valaki — és amennyi százáttal emelte a piaci árakat, annyi százáttal emelje fel a városok az illetőnek közgyösi adóját is.

Meg vagyok győződve, hogy egy nap alatt az illető városban ezzel a szabályrendelettel meg-



szűnik az uszórának legveszedelmesebb fajtája — örökre. Ezt a szabályrendeletet az összes városoknak egyöntetűen kellene megalkotni és a háború után is fenntartani. Ez simább, könnyebb és mégis hatalmasabb fegyver lenne a palloszójnál a városok kezében. (Városok Lapja).

Hollósy István dr.

Előfizetésre való felhívás.

A Selmeczbányai Hirlap 1915. január 1-ével fennállásának huszonötödik évfolyamába lép. Vidéki lap életében mindenesetre nagy idő. Hogy ezt az időt megérthesse, annak a tanúbizonyosága ez, hogy hivatást töltött be, hogy közszükségletet elégített ki, hogy programjának mindig, minden körülmények között megfelelt.

Szerkesztésében és kiadásában sohasem anyagi célok vezérleltek bennünket. Az lebegett s lebeg a szemünk előtt, hogy Selmeczbányát, a Felvidék e nagymúltú bányavárosát, a magyarság erős göcöntjává tegyük, hogy megkezdték haladásában támogassuk, közönségének az érdekeit képviseljük. Önzetlenül, tisztességes munkával, kitartással, férfias szókimonddal, minden személyeskedéstől menten.

Hazafias törekvésünkben, nagy munkánkban azonban segítségére van szükségünk. Ez a segítség pedig nem egyéb, mint Selmeczbánya város polgárságának s azoknak a támogatása, kiket kedves emlékek fűznek Selmeczbányához s akiket minden érdekel, ami a város ősi falai között történt.

Tisztelettel kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy az előfizetés megújítása iránt intézkedni sziveskedjenek. Együttel kérjük azokat is, akik az előfizetési díjaikkal hátrálékban vannak, hogy a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, hogy a kiadóhivatalnak is módjában legyen kötelezettségeinek eleget tenni.

Előfizetési ár: egész évre 10 K
fél „ 5 „
negyed „ 2 „ 50 f

Egyes szám ára 20 fill.

A Selmeczbányai Hirlap
szerkesztősége s kiadóhivatala.

HÍREK.

— **Kitüntetés.** Öfélése, a király, **Lakatos István** főiskolai hallgatónak, a cs. és kir. 5. ár-kaszászlóalj zászlósának, **Lakatos Dániel** szamári államvasúti főellenőr fiának, az ellenség előtt való vitéz magatartása elismeréséül, a II. és az I. oszt. vitézségi ezüstérmét adományozta.

— **Katonai kitüntetések.** A legfőbb hadvezetőség, a harcra tenyésztett bátorosságukért és kiváló szolgálatukért, **Benedek Tibor** főiskolai bányamérnökhallgatónak, a 82-ik gyalogezred zászlósának, az I. oszt. ezüst vitézségi érmet, **Gebe Lajosnak**, a Magyar Államánál Közénbánya Rt. bányamérnökének, a 10. honvédelmi gyalogezred őrmesterének, a vitézségi érmet, **Gretzner Gyula** m. kir. segédmérnöknek, a 26. gyalogezred zászlósának pedig a nagy ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **Lelkészválasztás.** A tótpélcsi ág. hitv. ev. egyház, a Breznóbányára távozott **Vitális Gyula** zólyomi alesperes helyére, a folyó hó 16-án

megtartott lelkesválasztó gyűlésén, egyhangúan **Szelényi János** póniki lelkesztő választotta meg lelkesztővé.

— **Hósi halál.** **Bocsor Dezső** m. kir. erd-mérnökgyakornok, tartalékos hadapród, szeptember 9-én, Rizejerkói közszégnél, **Grossmann Imre** m. kir. segédmérnök. tartalékos hadnagy, a selmeczbányai ág. h. ev. liceumi főgimnázium volt növendéke pedig november 1-én, Niskó galicjai község mellett, a hazáért hósi halált halt.

— **Újabb sebesült katonák Selmeczbányán.** Folyó hó 17-én újabb 48 sebesült katona érkezett Selmeczbányára. A város hatósága a sebesülteket a Szt. Erzsébet-kórházban és a Vöröskeresztgyógyító két szükségkórházában helyezte el. A vasúti állomáson **Herczegh Imréné**, **Wagner Kálmánné**, **Geist Jakabné**, **Szenes Fülöpné**, **Engel Zsigmondné** és **Chrien Ádám** családja látta el a sebesülteket étellel, teával, gyümölcsessel és cigarettával.

— **Halálozás.** A kormöcbányai m. kir. állami főreáliskola tanári kara gyászalapon jelenti, hogy **Hlatky József** nyug. áll. főreáliskolai tanár, 33 éves korában, az intézetnél töltött 33 évi rendes tanári működése után, nyugalomba vonulásának 7-ik évében, december 17-én elhunyt.

— **Hósi halál.** **Bertalan Albert**, a selmeczbányai bányászati főiskola negyedik bányamérnök-hallgatója, egyetves önkéntes, **Bertalan Miklós** nagybányai m. kir. bányatanácsos fia, október hó 21-én, a Jaroslau mellett vívott ütközetben, miután számos csatában résztvett, ellenséges golyótól homlokán találva, életének 24-ik évében hósi halált halt.

— **Az Ev. Nőegylet karácsonya.** A Selmeczbányai Evangélikus Nőegylet az egyesület árvainak és gyámoltjainak folyó hó 20-án, vasárnap délután fél 3 órakor osztotta ki az ajándékokat az Erzsébet-utcai ev. elemi iskolában. A szép ünnepség imádsággal kezdődött. Utána **Händel Vilmos** főesperes intézett a szülőföld és a gyermekekhez beszédet, megemlékezve, hogy a mai karácsony mennyivel szomorúbb, mennyivel több és nehezebb kötelességet ró mindannyiunkra, mint más karácsony. Legyenek tehát hálások az adakozók iránt, akik ebben a nehéz időben is olyan bőkezűen gondoskodtak róluk. Ne feledkezzenek meg azokról, akik hazánk oltalmát elhagyták a családi kört; imádkozzanak mindannyiukért, a jó Isten oltalmát kérve számukra és édes hazáinkra — A gyermekek alkalmi versei és köszönetei után egyházi ének s a Himnusz tejezte be az ünnepséget. Ruhával és ételnemével megajándékozott a Nőegylet 55 gyermeket, 27 asszonyt és 3 férfit.

— **Javítóvizsgálatok a tanítóképzőben.** A selmeczbányai ág. h. ev. kerületi Csémetz-tanítóképzőintézetben folyó hó 16-án voltak a javítóvizsgálatok. Két tanuló javító képesítőt, egy tanuló teljes képesítőt, egy tanuló pedig javító osztályvizsgálatot tett. A vizsgálatok elnöke **Händel Vilmos** honti ev. főesperes volt, a kormányt pedig **Pálfi Péter** kir. tanfelügyelő képviselte.

— **Katonai kinevezések.** Öfélése, a király, **Tilze Oszkár** 69. gyalogezredbeli főhadnagyot százasossá; a m. kir. honvédség tartalékában pedig **Zweick Vilmos** 6. honvédgyalogezredbeli hadnagyot, a selmeczbányai lic. főgimnázium tanárát, **Alléquanter Lajos** 4. honvédelmi gyalogezredbeli hadnagyot, a kormöcbányai állami főreáliskola tanárát és **Szekely Ferencet**, **Szekely Vilmos** m. kir. főbányamérnöknek, a selmeczbányai m. kir. bányásziskola igazgatójának fiát, főhadnaggyá is nevezte ki.

— **Adomány a Vöröskeresztgyógyítóknak.** A Vöröskeresztgyógyító selmeczbányai választmányja javára az elmúlt héten a liceumi főgimnáziumi és a tanítóképzői Biblia-egyesület tagjai 1680 K-t adományoztak. A szives adományt hálásan köszöni a választmány elnöksége.

— **Előadás az Úrnők Kongregációjában.** A selmeczbányai Úrnők Kongregációja, a harcra tenyésztett katonák s az itthonmaradt nyomorgó szegények javára, folyó hó 27-én, délután 5 órakor, **Boleman Géza** főiskolai tanár előadóteremben, a világháborúról, veiteltépekkel előadást rendez. Belépődíj nincsen, szives adományokat azonban szívesen fogad a Kongregáció.

— **Eszkütek az 1915. évben.** Az ipolysági kir. törvényszék, a november hó 16-án és 17-én tartott bizottsági ülésén, Selmeczbányáról, az 1915. évre, a következőket sorolta ki esküdtékeknek: **Albert Ferenc** dohánygyári aligazgatót, **Árkosi Béla** bánatanaócsot, **Bachratty József** tanítót, **Balázs Imre** főmérnököt, **bányásziskolai tanárt**, **Bánik Lajos** iparost, **Bányai Antal** őrmestert, **Böhm Károly** kocsmáros, **Czajhán János** építőmestert, **Csányi Ottó** városi főszámvévőt, **Dukász Gyula** kereskedőt, **Frieberth Ferenc** szabómestert, **Geist Jakab** költő-és szövőgyári igazgatót, **Goldfuss Mihály** földbírtokost, **Herczegh Imre** főmérnököt, **Janekó Sándor** főiskolai tanárt, **Jezovics Károly** kir. tanácsos, nyug. lic. főgimn. igazgatót, **Joerges Ágost** könyvkereskedőt, **Kuehár Géza** kir. kath. főgimn. tanárt, **Lampert János** nyug. vonatvezetőt, **Lencső János** lic. főgimn. tanárt, **Mihalovics János** dr. főiskolai tanárt, **Nagy József** kőfaragómestert, **Nemeskürti Károly** őrmestert, **Osztrulucky Gyula** nyug. lic. főgimn. tanárt, **Paulovics István** dr. lic. főgimn. tanárt, **Peternák Sándor** nyug. számvizsgálót, **Réz Géza** főiskolai tanárt, **Soltész János** főiskolai gépműhelyvezetőt, **Sümegh János** kereskedőt, **Schwott Lajos** városi intézőt, **Szép Gábor** bányagazgatásügyi számtanácsost, **Tomaszovszky Lajos** főiskolai tanárt, **Timkó Pál** kereskedőt, **Weiner Lipót** kereskedőt, **Weisz Adolf** kereskedőt, **Weisz Dezső** kereskedőt, **Velics György** magánzót-, **Winterstein Bernát** vendégfogadó, **Zölyom Imre** erdőmestert, 7. városi tanácsost és **Zsitvay János** kir. kath. főgimn. tanárt.

— **Segítőakciók.** A selmeczbányai kórházakban ápolat sebesült katonák karácsonyára adakozott: **Weiner Lipót** 10 K-t, özv. **Urszinyi Jánosné** 5 K-t, **Grillusz Emilné** 6 K-t, **Ernst** és **Schulz** fakeskeredőc 50 K-t, a **Kachelmann-sörgyár** 300 liter sör, **Hajniczky Vali** és **Sauer Böske** gyűjtése 8 K, a kórházi főnök nő **második** gyűjtése 22 K, **harmadik** gyűjtése 4770 K.

Hadhavonul katonáink itthonmaradt családtagjainak segítségére az elmúlt héten **Fekete Lajosné** **Weisz Adolf** 10—10 K-t, **Hermann Ilma** 5 K-t adományozott. A m. kir. dohánygyári munkások **tizenkilencedik** gyűjtése 1240 K. Az ing- és fehérneműgyári munkások **második** gyűjtése 12 K.

A Vöröskeresztgyógyító selmeczbányai szükségkórházainak fenntartására **Fekete Lajosné** 1 katonazabonyt, 1 katonanadrágot, **Hornyacsék István** 7 mosdótálat, 7 szappantartót, **Ernst** és **Schulz** fakeskeredőc 50 K-t, **Murgács Jánosné** 8 alsónadrágot, 4 inget, 7 pár harisnyát, 6 pár kapcát, 6 törülközőt, 6 zsebkendőt, 1 nadrágot és 1 mellyent adományozott. A költő-és szövőgyári munkások **negyedik** gyűjtése 1550 K.

A harcra tenyésztett katonáink részére **Schramek Mariska** 1 prémsapkát és 2 prém nyakvédőt adományozott.

— **A bort, sörét és egyéb szeszestalt tartalmazó zártpalackok mennyiségartalmának** kötelező megjelölése tárgyában az 1911. évi december hó 23-án 919122 szám alatt kiadott rendelet 11. §-ában meghatározott és a folyó évi december hó 31-én lejárt az az átmeneti időt, mely alatt „a palackokban tartalmazott szeszestalt mennyiség megjelölése a megjelölésért felelős személy nevével és telephelyével feltüntetendő címkek mellett utólag alkalmazott külön címkek útján is történetik.” tekintettel a beállott rendkívüli viszonyok következtében támadt nehézségekre, a kereskedelemügyi miniszter 1916. évi január hó 1-ig meghosszabbította.

— **Karácsonyi ünnep a belábányai óvban.** A Misszonyunkról nevezett szegény iskolának belábányai intézetében, december 20-án, *Gaspárovszky Mária Etelka* városi óvónő, az óvo növendékeivel karácsonyi ünnepséget rendezett, amelyen a növendékek két aktuális színművet adtak elő. A színművekben szerbet, orosz vertnek a hős honvédő fiúk, az itthonmaradtokat a hősök győzelméért imádkoznak, virágot ápolnak, hogy megkezősszük a haziszerző hőseket. A főnyes gyűzelem után a kis Jézuska hozza meg a békét. Az előadást a nagyszámú közönség lelkesen meglátogatta. Az óvónőnek, fáradságtalan buzgó-ságáért s a növendékeknek, ügyességükért, a közönség és a felügyelőbizottság nevében, *Greguss János* plébános mondott szép beszédet köszönetet.

A katonák karácsonyára hirdetett belépő-díjakból (20 fillér) 50 K gyűlt össze. Felülfizetett: Szártorisz Ferenc, Haverla József, Zachár Ádám, Letocha József, Bailon Istvánné, Szlopovszky Gyuláné, Goldfuss Ciliké 2—2 K-t, Horák Tivadár, Úsbet Mihályné 1—1 K-t. A 40 K tisztajövedelmet a selmecbányai városi kórháznak adták át.

— **Az Ev. Nőegylet a hadbavonultakért.** A selmecbányai Evangélikus Nőegyletnek, a hadbavonultak számára, az elmúlt héten adozottak és dolgoztak: Balik János, Bánik Etelka, Becker Ilonka, öz. Bernhard Adolfiné, öz. Blaskovits Emilné, Bisztják Maris, Braxatorisz Margit, Cmárok Jánosné, öz. Dedinszky Károlyné, Dimák Gyula, Dimák Jolán, Eisele Margit, Farbak Istvánné, Fekete Dóri és Mancsi, Fekete Zoltánné, Fekete Zoltai, Fiala Margit, Fizély Károlyné, Fizély Vilma, dr. Fodor Lászlóné, Frank Nelli, öz. Gerzso Jánosné, Gescheidt Etel, öz. Gyurkovits Andrásné, Hatala Gyuláné, Hartmann Ilona, öz. Hlavatek Andrásné, Hrivnyák Aranka, Jaeger Gyuláné, Jaskó Samuéné, Jákó Gyuláné, Jákó Mici, Joerges Henrika, Kachelmann Linda, Kartalik János, Király Elza, Eri és Klári, Király Irén, Krutkovszky Erzsike, öz. Kubacska Húgné, Kubacska Aranka, Kubis Jolán, Laszka Antalné, Lenk Sándorné, öz. Lovik Dánielne, Lövy Aranka, Mátray Gusztávine, Mátray Mihály, Moravec Jánosné, Osztroluczky Gyuláné, Osztroluczky Edit és Piroksa, Oszvald Gusztáv, Pachter Józsefné, Papp Istvánné, Paxner Vilmoska, Pobjuda Malvin, öz. Posta Miklósné, öz. Priviczky Rezsőné, Schleiminger Margit és Ilona, Schultz Ida, Soltz Dezsőné, Schromm Erzi, Stanga Hilda, Stahl Janka, Spitzter Juliska, Szever Jánosné, Szever Kató, Szeki Jánosné, Töröczy Kati és Emma, Ungér Ilona, Vassányi Etelka, Visnyovszky Irén, Weisz Ella, Weisz Melánia, Zimmermann Kornélia, Zsámber Pálné és Zsámber Ernő Begyült és elkészült: 42 haskötő, 44 pár csulkövédő, 29 hősapka, 1 pár térdvédő és 3 prém.

Az árvek és hátrahagyottak részére begyűlt és elkészült: női ruha: 1 bluz, 1 sapka; gyermekholmi: 13 ing, 21 ruha, 9 alsónadrág, 1 mellényke, 12 pár cipő, 2 sapka, 4 főkötő, 2 blúz, 1 horgolt gallér, 1 pár kötött cipőcske; 2 kg. aszalgyümölcs, 67 kalács, 3 kosár alma, 3 koszorú füge, 2 doboz szaloncukor, 1½ kg. szentjánoskenyér, 1 doboz karácsonyfadisz, 2 doboz sütemény és mézeskalács, 3 játék, dió és 42 korona készpénz.

Az Aranyút vasérté—mazzalom részére vasgyűrűért becsereelt: Lindmayer Ida 2 aranygyűrűt, Szever Jánosné 1 aranygyűrűt. — Plakettet vett: Heinicz Kiti, Kachelmann Linda, Kachelmann Viola, Lippóczy Ákos, Lippóczy Judit, Szolár Lajosné (3 darab ezüstöt). Eddig 36 plakettet vettek.

Az Ev. Nőegylet eddig 271 katonát látott el meleg ruhaneművel.

— **Kolera ellen a legbiztosabb óvoszer a kénés gyűgyi gyógy— és borvíz. Kapható az egyedélárusítónál, Greguss Antalnal.**

— **Az újról üdvözlet megváltása.** A mai nehezebb időkben fokozottabb mértékben kell segítenie a szegény iskolásgyermekeket, mert kenyérférés e—dósságja a legtöbbnek a haretéren van. Ezekből *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester, újról üdvözlet megváltása címen, a városban gyűjtést rendezett, melynek az eredménye a következő: Adakozott: az állami alkalmazottak fozgatósztovizetkeket 10 K-t, Horváth Kálmán, léleszegyár, Porgez Béla, Selmecei Takarékpénztár, Balás Hugó dr. 5—5 K-t, dr. Fodor Lászlóné, Morávek Antal, Engel Zsigmondné, Strőcs Lajos, Miklósy Zoltán dr. 4—4 K-t, Vértési Tóth Imre dr., Vas Antal dr., Engel Zsigmond, Joerges Ágost, Selmecei Népbank, Rappensberger Vilmos, Haverla József 3—3 K-t, Dimák Gyula, öz. Jákó Gyuláné, Hornyacsak István, Mátray Gusztáv, Fekete Lajosné, Makávé Miklós, Kereskedelmi és Hitelintézet, Schelle Róbert, Sümegh János, Rónai Györgyné, Longauer Nándor dr., Szartórisz Ferenc, öz. Eckert Dismáné, Oszvald Gusztáv, Deutsch Zsigmond, Király Ernő, Philadelphyl Mór, Láng Aurélné, Baán Elemér, öz. Hausdorfer Józsefné, Osztroluczky Gyula, Dukasz Gyula, öz. Hell Jakabné, dr. Ungár Kálmáné, Sobó Jenőné, Papp György, Boleman Géza, Vadas Jenőné, Kövesi Ferenc dr., Arthold Géza, Altman Imre, Winkler Benő, Singer Miksa, Goldner Adolf, Szentiványi Gyuláné, Visnyovszky Dániel, Albert Ferenc 2—2 K-t, Plathly Antal, Müllner Adolf, Weisz Simonné, Spissák Béláné, Herzog M., Borhegyi István, Jahn Vilmos, Bogya János, Bálint Ferenc, Matzner József, öz. Vnutskó Ferencné, Dutkó Jánosné, Krause Józsefné, Philadelphyl Mórné, Büchler Henrik, Novák József, öz. Áts Ferencné, Láng Károly, Reiner Ármán, Beregi Samu, Stanga Béla, Weiner Lipót, Vincze János, Gerk Károly, Winterstein Bernát, Füzly Károlyné, Bing Lajos, ifj. Bogya János, Dalos Józsefné, Siposs Ferenc, Irmiler Jánosné, Müller József, Vojtas Mátyas, Erőst Zsigmond, öz. Timek Emilné, Prunyi Károlyné, Pázmán Jánosné, Hoschek Jánosné, Stáhl Ferenc, Bukovecky Ödön, Barna Dezső, Hódi Lipót, Hamrák Béla, Fekete István, Szever János, Balázsy Imréné, Jezsovits Károly, Ruman Dániel, Balázs János, Mihály Mihályné, Binder Antal, öz. Gulrich Józsefné, Weisz Dezső, Borsiczky Zsófia, Árkosi Béláné, László Adolfiné, Kozák Lajos, N. N., Dobó Sándor, Kálmár István, öz. Gyurkovits Andrásné, dr. Barjai Béláné, dr. Vitális Istvánné, Zsámber Pál, Kövesi Antalné, Rauchbauer József dr., Oberth Lajos, Ács József, Dobrovits Mihály, Sztancsaj Miklós, Csányi Ottó, Finkelsztajn Alajos, Tál Dezsőné, Nicz Adolfiné, N. N., öz. Liha Antalné, Goldfuss Mihály, Turcsan János, Baker Géza, Laun Károly, Sztinyai Kornél, Mihalik Károly, Ács Iván, Sarkadi Nándor, öz. Kupez Gyuláné, öz. Balogh Sándorné, Sarkadi Nándorné, Riedl Margit, 1—1 K-t, N. N., öz. Sztinyai Józsefné 80—80 fillért, N. N., Vásári Istvánné, Weisz Ignác, öz. dr. Stuller Gyuláné, Lövy A. Ede, Egyedi Ignácné, öz. Baumert Lajosné, N. N. 60—60 fillért, Weisz Ármán, Stanga Hilda, Horovitz, Erdős Sándorné, ifj. Weisz Samu, Strkuláné, Wetzler Mórné, Zachár Károly, Muzsikáné, Braxatorisz Károly, Zsemia Márton, Spitzter Samu, Raksányi Samu, Rimele Sándor, Gemeiner Ármán, N. N., Murányi Károly, Friedel János, Singer Mór, Drexler Samu, N. N., Barók Ferenc, Urbánszky József, Baffia János, Zsemilye János, Sztinyai Imre, Ruszin János, Buxbaum Irina, Urbánszky Mária, Stubnyi Ferencné, Schmidt Károlyné, Szurovecz Mártonné, Szelezák Jozefin, Grának Erzi, Ruszin Jánosné, Lambert Sándorné 50—50 fillért, Herkely Sándor, Horváth Sándorné, N. N., N. N. 40—40 fillért, Braxatorisz Jánosné, Bauer, Laczko, Szász Jánosné, Keljár Pálné, öz. Daubner Ferencné, Steinhübel Anna 30—30 fillért, N. N., Lupták Károly, N. N., Grécé Jánosné, Elek Sándor, Kuntznél, öz. Lieberthné, öz. Strbikné,

Wenrich Géza, Slanjár Lajosné, Szelet Józsefné, Huyegyz Júlia, Urbánszky Istvánné, Benyó Anna, Maczkó Kati, Rados Antalné, Czimra Jánosné, Czibula Károlyné, Hupka Istvánné, öz. Ulíha Józsefné, öz. Csepela Jánosné, Bahna Jánosné, Laulch Adolfiné, Csesznák Józsefné, Riedl Istvánné, Wilbéber Pálné, Longauer Andrásné, Fábry Károlyné, Konopp Zsuzsanna, Lieszkovszky Celestinné, Krisz Jánosné, Staudner Károlyné 20—20 fillért, Pintér Jánosné, Siketli Zsuzsi, Barthné, Zachar 10—10 fillért, Bóna Mariska 12 fillért, Lauko Mihály 4, Kőbonyicza Jánosné 2 fillért. — Folytatása a következő számban.

— **Alexandriával üzleti összeköttetésben álló cégek az ottani viszonyokról a beszercebányai kereskedelmi és iparkamara útján nyerhetnek értesítést.**

Polgártársak! Nélkülözhető téli vagy nyári mellényeinket a haretéren fázó katonáink részére küldjük el mihamarább a polgármesteri hivatalba. Ne késsünk és ne feledkezzünk meg róla!

— **A háborús országok szénkészlete.** Nem kell magyarítani, hogy a hadviselő államokra nézve milyen nagyfontosságú, hogy szénnel bőven legyenek látva. Ausztria—Magyarország és Németország szerencsés helyzetben van, mert szénbányáik zavartalanul dolgoznak és készleteik is vannak. Németország egyébként bőkeidőben szénexportáló állam és így most még bővebben van szene, mint rendszeren. Az entente-államok, Anglia kivételével, nagy szénhiányban éleek. Különösen Oroszország van bajban, mert az orosz—lengyelországi híres szénbányák a németek bigyókában és a mi birtokunkban vannak. Hajóuton nehezen és csak nagy kockázattal vihető be szén Oroszországba. Svédország és Románia nem adhat szén Oroszországnak, mert maguknak szükséges készletük. Az orosz szén hadihajók fűtésére nem használható, úgyhogy ott egyedül a naftaforrások pótolhatják a nagy szénhiányt. Azonban a kaukázusi naftaforrásokat veszélyeztetli a török offenzíva. Franciaország is angol szénre szorult, mert az Észak—Franciaországban levő híres szénbányák német kézen vannak, éppen úgy, mint a belga szénbányák. Az elmúlt évben Anglia 292000 t., Belgium 22846 t., Franciaország 40922 t., Németország 278,627 t. és Oroszország 30745 t. szénrel termelt.

— **Nyilvános nyugtázas.** *Szever Pálné* asszonyhoz, Szever Pál liceumi főgimnáziumi tanár feleségéhez, a selmecbányai és a hontmegyési katonák téliruhájára, az elmúlt héten a következők küldtek adományokat: az Ev. Nőegylet 12 hősapkát, Szever Jánosné 5 K-t és 5 hősapkát, László Adolf főmérnök 3 K-t, a kötő— és szövőgyár igazgatósága 20 pár érmelegítőt.

Steckenpferd- liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvénkszept ellen való elsmert hadásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmúlhatatlan, kintéret. Ezeryni elsmérvelni! Sok legnagyobb kiküldetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég levelevesére! Darabja 80 filléret kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb.

Hasonlóképen kintéret Bergmann & Co. Kármárvány (70 fillér egy tubus). Kintéret szerzői kéz gondozására.

— **BALOGH LÁSZLÓ zenekara minden vasárnap a városi vigadóban játszik.**

Felhívás a »Hungária hadibiztosítópénztár« ügyében. Megérezzék a mi nagy harcunknak sok-sok baját és minden igyekezetünkkel azon kell lennünk, hogy enyhítsük őket. Legfőbb feladatunk, hogy gondoskodjunk azoknak hátramaradtjairól, akik a háborúban hősi halált lelnek; ők várjuk ontják a hazáért, de itt maradnak az özvegyek és árvaik. Segítsünk rajtuk! Ennek előmozdítása végett a Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság, az Országos Hadsegélyező-Bizottság tagjai közreműködésével, a háborúba vonultak családjai részére kölcsönösségi alapon **hadibiztosító-pénztárt** létesített. Egy tagsági rész és járulék 5 korona; egy-egy hadbavonult egyén több 5 koronás résszel, de legfeljebb 30 résszel, tehát összesen 150 koronával vehet részt a pénztárban. A pénztárba be lehet iratni mindenkit, aki a háború tartama alatt katonai szolgálatot teljesít, vagy aki behívást várja. A tagság harmadik személy (híves, szülő, testvér, gyám, munkaadó, stb.) vagy bárki más útján is megszerezhető. A biztosítás csak akkor érvényes, ha a hadbavonult egyén a tagsági bejelentés előtt a háborúban még nem esett, meg nem halt. Sebesültek is felvételt kaphat a pénztárba, de ezekre nézve a biztosítás csak akkor lép érvénybe, ha az illető katonai szolgálatát újból megkezdte. A tagsági járulék egyszerűsége miatt fizetendő a háború egész tartamára; ezenkívül semmiféle más fizetési kötelezettség nincs. Ez a hadipénztár minden nyeresékeskedés kizárásával alkotott, tisztán altruisztikus, jóléti intézmény. Az összes befizetések, hozzáadva a kamatokat és esetleges jóltkönyv hozzájárulásokat, a békekötés után a **lényeges kezelési költségek levonásával, a jegyzett összegek arányában az elhalt hadbavonultak hátramaradtjai között felosztatnak.** Ha az elhalálozás nem lesz nagyobb, mint a multban lefolyt nagy háborúk halálozása aránya, akkor minden egyes 5 koronás befizetésre valószínűleg 125 korona, tehát pl. 50 korona befizetésre 1250 korona fog esni. A hadipénztár ügykezelésén és vagyonán egy eedúra alakított bizottság (kuratorium) örködik. Híveink szülei, testvéreik! Biztosítsátok férjeteiket, fiaitokat, testvéreiteket, barátaitokat, akik fegyverben állnak! Munkaadók! Biztosítsátok alkalmazottjaitokat, gazdasági eselédjeteiket, segédeiteket, gyári munkásaitokat, akik a hazáért és így értekek harcolnak! Mindenki megszerezheti a tagságot, tisztek és leányoság, akik tűzvonalba kerülnek, vagy helyi szolgálatot teljesítenek, orvosok, gyógyszerészek, tábortörzsek, a vöröskereszt összes személyezete stb. Bizalommal fordulunk a magyar haza polgárhoz; felhívjuk a gazdaközönséget, a gyáriparosok és kereskedelmi vállalatok figyelmét erre az intézményre; jól tudjuk, hogy a háború ügyis nagy áldozatokat követel tőlük, de hozzák még meg azt az áldozatot is, hogy hadbavonult gazdasági eselédjüiknek, alkalmazottaiknak, munkásaiknak életét a »hadipénztár« útján biztosítsák. Bizunk benne, hogy felhívásunk eredményel fog jární és hogy illetén módon is hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a háború keserveit enyhítsük. Hazafias fűdővétel! A, **Hungaria Általános Biztosító Részvénytársaság Igazgatósága.**

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akinek van, küldje be a Hadsegélyező hivatalnak. (Budapest IV, Váci-utca 38.) A posta ingyen szállítja.

Jó a kopott prém is (muff, sapka, boa, bunda stb.). A katonai szabók ezeket feldolgozzák s úgy bocsátják a katonák rendelkezésére. Erre a feldolgozásra idő kell, az adományokkal ne késlekedjünk tehát!

Adományok a kórházaknak. A Vöröskereszteleg selmecbányai szükségkórházainak, a sebesült katonák részére, az elmúlt hétéb adományozott: dr. Tandlich Ignác 200, László Adolfné 100 cigarettát, Baán Elemérné uszonnát, teasíteményt, Egyedi Ignác 8 pár harisnyát, 2 inget, 3 alsónadrágot, Nikl Jánosné 4 nagy, 2 kis párnázatot, 5 alsónadrágot, 2 üveg befőttet, Bálinth Nándorné 5 üveg bort, Fogyasztószövetkezet 1000 cigarettát, a Kath. Nőegylet 2 csomag tépést, 8 pár tyúkot, Strócz Lajos szivart, Fényes 200 cigarettát, Weiner Lipót uszonnát, Weiner Böske, Hartmann Ilona 200 cigarettát, Bánik Lajosné 2 üveg befőttet, Bacskor János 10 tányér kocsanyát, Murgács János 1 malacot, Philadelphly Mórné almát, málnaszörpöt, Joerges Agost 2 üveg bort, Gyurkovics Andrásné 200 cigarettát, Grillusz Emilné 400 cigarettát, 6 üveg bort, 1 falcét, Weisz Ignác 100 cigarettát, Susovicza Anna 6 székendőt, Hausdorfer Józsefné 300 cigarettát, özv. Mihálk Istvánné 50 csomag dobányt, Kövesi Antal 5 üveg bort, Vadas Jené 200 cigarettát, Dóff Sándorné 2 kenyeret, Zólmoy Imréné 1 pár csirkét, 2 fej káposztát, Kollár Mária 7 tojást, Baran Anna 40 fillért, özv. Wacsofsky Ferencné 2 üveg málnaszörpöt, dr. Walek Károlyné 5 üveg bort, Báthory Sándorné 1 üveg málnaszörpöt, 3 üveg paradicsomot, Hertl Janka lekvárt, Lövy Adolfné uszonnát, Egyedi Ignác né uszonnát, Lövy Edéné uszonnát, Vitális István dr., Reményi Jenő 5—5 üveg bort, Engel Zsigmondné sonkát, süteményt, rumot, teát, bort, Sobó Jenő 6 üveg bort, Metzky Jánosné gombát, Mihalovics János dr. 5 liter bort, Ficzly Károlyné hurkát, pogácsát, özv. Posta Miklósné, 4 K-t, Lövy Aranka 400 cigarettát.

A városi kórháznak: Ernst Zsigmond 2 doboz cukorkát, Weisz Simonné 2 üveg befőttet, Dobák család 5 K-t, Suhaj Béláné 3 l. tejét, Laluch Pál 17 l. tejét, Lupták Pál 2½ l. tejét, Borscsy Mária 100 cigarettát, Antosik-család 1 zsák burgonyát, Engel Zsigmond i demion bort, 1 doboz süteményt, 1 l. rumot, 1 doboz teát, és füstölt-húst, Kürthy Irma 4 kg. lekvárt, 1 üveg befőttet 2 üveg málnaszörpöt.

A sebesült katonák karácsonyára adományozott: Strócz Lajos 500 gr. pipadobányt, 50 szivart, Albert Ferenc 800 gr. pipadobányt, Baker Géza 100 gr. pipadobányt, 100 szivart, Lauu Károly 100 gr. pipadobányt, Szintay Kornél 100 gr. pipadobányt, 60 szivart, Mihálk Károly 200 gr. pipadobányt, 45 szivart, Ács Iván 200 gr. pipadobányt, 25 szivart. A pipadobányhoz szükséges 2900 szivarkahüvelyt özv. Kupez Gyuláné, özv. Balogh Sándorné és Riedl Margit adományozták, a szivarkák töltését is ők eszközölték.

A városi kórház vezetősége ezúton mond hálás köszönetet Ernst Zsigmond nagykereskedőnek, hogy már négy esetben utraváló élelemmel látta el a Selmecebányáról eltávozott sebesült katonákat.

—Rózsavölgyi-Album 1914. karácsony—
a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellőzött minden fizetési számítást és ennek eredménye, hogy az album tartalmának összeállítására és kiállítására várakozások felül sikerült. Országunk első zeneműkiadó-cégétől csak jól vártunk és a legjobbkat kaptuk. 80 oldalon 33 értékesnél értékesebb operett, kabaré, magyar és hazafias dal tartalmaz a 4 koronás album. Huszka Jakobi Szirmai, Zerkovits világsikert arató művel között találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letében. Az album izléses és díszes kiállításal valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelhető lapunk kiadójában, vagy az album kiadójánál: Rózsavölgyi Rózsavölgyi és Társa ec. és kir. udvari zeneműkiadó-cégnél, Budapesti IV. Szervita-tér 5 sz.

— Adományok a sebesült katonák karácsonyfájára. A selmecebányai városi kórházban és a Vöröskereszteleg két szükségkórházában ápolot sebesült katonák karácsonyfájára, a kórházi főnökök gyűjtőívén, a következők adozták:

I. **Abelvárosban** : A Kath. Nőegylet, az Ev. Nőegylet, Hausdorfer Józsefné, Kozák Lajosné, 10—10 K-t, Podhorsky József 8 K-t, Selmecei Takarékpénztár, Selmecei Népbank 5—5 K-t, Schelle Róbertné, Versényi Nóra, Vadas Jenő, Fodor László dr. 4—4 K-t, Grillusz Emil, Kachelmann Farkas, Sobó Jenő, Horváth Kálmánné, Rappensberger Vilmos, özv. Horváth Józsefné, Farkab Istvánné, Engel Zsigmond, Altman Imre, Kereskedelmi és Hitelintézet, Tomasoosky Lajosné 3—3 K-t, Láng Aurél, Krippel Móric, Boleman Gézáné, Arthold Géza, Morávek Antal, Longauer Nándor dr., Händel Vilmos, dr. Kövessi Ferencné, Kövesi Antalné, Rauchbauer József dr., Jankó Sándor, Oszvaldt G. és Fia, özv. Eckert Dismasné, Künszler Jánosné, özv. Böhm Antalné, Borscsy Mária, Zagola Margit, Fekete Márton, Velits György, Vojtás Mátyas, Vinyosky Dániel, Balázs Jánosné, Sümegh János, Grossmann Gyula, Fekete Lajosné, özv. Hell Jakabné, dr. Ungár Kálmánné, Goldner Adolf, Dukász Gyula, Zachar Adám, özv. Gyurkovits Andrásné, Pachmayer János, Papp György, Szentistvány Gyuláné, Dobrovits Mihályné, Engel Zsigmond, Fekete Zoltán, Neurath Rezső, Bernhard Arnoldné, 2—2 K-t, Kürthy Irma, Boga János. Kächlich Károly, Sztréhrásky Gyula 150—150 K-t, Millenovich Ferenc, N. N., László Adolf, Stahl Béla, Makó Mihály, Laval Adolf, Fischer Samu, Lochschmidt Gyula, Révay Adolfné, Nikl János, Flórián János, Láng Károly, Mihalovits János dr., Réz Géza, Arkosi Béla, Bohács János, Csányi Ottó, Friedl János, Zimmermann Pál, Kálmár István, Stein Béla, Pataki Ferenc, Dóbo Sándor, Ács József, Szpizka Mihály, Bachraty József Bence Gergely, Paternák Sándor, Surjászky Kálmán, Széki János, Kelle Artúr, Brossmann Jenő, özv. Krausz Gézáné, özv. dr. Stuller Gyuláné, Bevelaqua Gézáné, özv. Kubacska Hugoné, Raksányi Samu, özv. Riedl Gyuláné, özv. Rennert Gyuláné, Ficzly Károlyné, ifj. Boga János, Hornyacsak István, Plattyth Antal, Plattyth Antalné, Zólmoy Imréné, Murányi Károlyné, Müllner Adolf, Erdős Sándorné, Weisz Adolf, Finka Etel, Siposs Ferenc, Geist Jakob, Murancsan János, özv. Wagner Józsefné, Szakács Antal, Kozák Lajos, N. N., Borhegyi István, Kovács F. Lajos, Singer Miksa, Becker Nándor, Szolár Lajosné, Letocha József, Somhegyi Ferenc, Puder József, Schramek Lajos, Zsambor Pálné, Sezer Pálné, Klaniczay Sándorné, dr. Barlai Béláné, Szever János, Hamrák Béla, Suhajda Lajos, Herbst Agost, özv. Szintay Józsefné, Krause Józsefné, Szencsany Miklós, Holtzapfel József, Balázs Imréné, Philadelphly Mór, N. N., Ernst Zsigmond, Joerges Agost, Dútkó János, Szpizka Mihály, N. N., Greguss Antal, Bernhardt Adolfné 1—1 K-t, Matejka Gyula 80 fillért, Bing Lajos, O. E. 60—60 fillért, Tihanyi Károly, Nemes Oszkár, Székely Vilmosné, Kadlec Ignác, Chrien Gyula, Wetzler Mór, Urszinyi József, Klein Jakab, Cz. F. Blaut Samu, N. N., Winterstein Bernátné, Horovitz A., Sümegh N. 50—50 fillért, Nits Adolfné, Neuschwendner Vilmos, Czeglédi János, N. N., N. N., 40—40 fillért N. N., Lengyel József, Rihá Vilmos, Pavjászky József 20—20 fillért, N. N., 10 fillért.

II. **Bélabányán:** Iskolának 5 K-t, Goldfusz Mihályné, Vallasek Géza 2—2 K-t, Greguss Antal, Walmráth Nándor, Sturec Sándor, özv. Szamecz Samuné, Czelder József, Horák Tivadár, Schmidt Matild, Szlopocsky Gyula, Lukich Mihály 1—1 K-t, Rappensberger Kajetan, Uselbst Mihály, Pokorab Irma 60—60 fillért, Buchta Ferenc, Szép János, Stefanka Jánosné 50—50 fillért, N. N., Jávorszky Mihályné, Müller János, Pukáts János 40—40 fillért, Reiprich Teréz 30 fillért, Stubnya Márton, N. N. 20—20 fillért.

III. *Hodrusbányán*: Csölle Miksáné, Pirek S., Andrea János, dr. Sós Antalné, Veith József, Márton Mária, N. N. 2—2 K-t, Springinsfeld Gizella, Jakuba János, Kristóffy Béla, Medzyhradsky Sándor, Lucies Katalin, Istváné Mariska, Zamoray Józsefné, Paduch Lajosné, Szokol Gyula, Országh Artúr, Pleva András, Vilmon István, Istvánik Irén, Kubis Géza. Balázs János, Weisz Jakabné, Baka József, Feldszam János, Feldszam Ilonka, Timkó Pál, Szpiska János, Metzky János, Riedl Ferenc, Turmann Mihály, Plechl János, Tóth József, Borsch N., Guth N., Szikora N., Brämner Józsefné, Csicsmancz Iván. N. N. N. N. N. N. N. N. 1—1 K-t, Paduch Ferenc 1.20 K-t, Daubner Lajos, Kmeth Janka 60—60 fillért, Blaháné 50 fillért, N. N., Répássy Miksa 40—40 fillért.

IV. *Istvánházán és Felsőbrónán*: Hlavathy József 5 K-t, Litassy János, Csermely Istvánné, Burghardt Józsefné, Horváth József dr., öz. Urbán Miklósné, Huszágh Adolfné, Weinstein Adolfné 2—2 K-t, N. N., Pataki Jenő, Veszelits Imréné, Strélinger Viktor, N. N., Bergfest Árpád, Immerblum Károly, Immerblum Adi 1—1 K-t, Podmaniczky Ferencné 50 fillért.

Befolyt összesen 40770 K. a gyűjtőknek kiadtak 18 K-t, a fennmaradó 38970 K-t pedig *Horeáth Kálmán* kir. tanácsos, polgármesternek adták át.

— Jó éjszakát szerezhet magának mindenki, ha a hálószoabát a »Löcherer Cimexin«-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a »Löcherer Cimexin« nemcsak a poloskát és petéit pusztítja el rögtön; de megsabadít a rusztól, svábtól és hangyáktól is, a molykártól pedig a szörmeruhákat teljesen megövi. Beszerezhető: a Margótsy-örökösök gyógszertárában és a készítőnél, »Löcherer Gyula gyógszertárában, Bártfán.«

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Nyilatkozat.

Beismerjük, hogy a liceum VIII. osztályába járó Reményi Sándor tanulót alaptalanul rágalmaztuk. A rágalmakat ezúttal nyilvánosan visszavonjuk és bocsánatot kérünk.

Ondrejkovich József és neje.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Hirdetmény

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A Vöröskereszt diszjelvény, illetőleg díszérem tárgyában 193.1914-K. B. szám alatt Polgármester Urhoz intézett leiratom kapcsán értesítem polgármester Urat, hogy az önkéntes egészségápolás főfelügyelője részéről nyert közlés szerint ismételen előfordult, hogy a hadiékítményes vöröskereszt diszjelvény, illetőleg díszérem adományozása tekintetében hivatalos helyről is tétettek előterjesztések.

A nevezett főfelügyelőség értesítése szerint a hadiékítményes vöröskereszt diszjelvény, illetőleg díszérem elnyerése végett — mint ez ön-

ként értendőik is — magánosok egyénileg egyáltalán nem is folyamodhatnak.

A hadiékítményes vöröskereszt diszjelvény, illetőleg díszéremmel leendő kitüntetés végett hivatalos helyről történő javaslatbáhozatalhoz pedig csupán azoknak van jogomuk, akik az egészségápolás terén az ellenség előtt szereztek érdemeket. Ennélfogva betegek vagy sebesültek kórházi ápolása vagy más hasonló természetű tevékenység a hadiékítményes vöröskereszt diszjelvény, illetőleg díszérem elnyerésére magában véve igényjogot nem támaszt. Felkérem a Polgármester Urat, hogy ezt tudomásul venni és törvényhatóság területén a legszélesebb körben közzététetni sziveskedjék.

Buda pesten, 1914. december 15-én.

A királyi biztos:

Gróf Csekonics s. k.

11008/1914^{sz.}

Hirdetmény.

Közhírtétellel céljából közlöm, hogy a cs. és kir. esztergomi hadkiegészítő parancsnokságnak folyó évi 3443. sz. értesítése szerint az akár tényleges, akár nem tényleges állományú, az ellenség előtt elesettek, sebesültek vagy hadifáradsalmak következtében elhaltak vagy elvesztek hátramaradtjainak joguk van a törvényes ellátásra.

Selmecbánya, 1914. december 22.

Sztancsaj Miklós

főjegyző, katonaiügyi előadó.

HIRDETÉSEK.

Jó tűzifát a közönségnek

2 m bükkfa 17 K.
2 m tölgy és cser 15 K.

megrendelhető Joerges Á. özv. és fiánál.

Weisz Adolf.
Tópatlak.

Játék baba-klinika

javításokat elfogad, egyes törött részeket újjakkal pótol, ezenkívül

babaparókákat készít, esetleg saját hozott hajból is

MA REK GYULA

fodrász és hajmunkakészítő.

Deák Ferenc-utca 12. szám alatt

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A Világháború Képes Krónikája

számos képpel s műmelléklettel.

A világháború összefoglaló képe, az eseményeknek hű leírását, könnyen áttekinthető előadást tartalmazza ez a munka. Oly mű ez, melyet érdeklődéssel olvashat mindenki és amely, összegyűjtve, becses emléke lesz a jövő nemzedéknek is.

A munka, az olcsó ár mellett, még egy emlékeztető ajándékot is nyújt leolvasóinak, amennyiben **Jokai Mór** legnagyobb regényét,

A jövő század regényét

találják folytatásokban az egyes számokhoz mellékeve.

Ebben a regényben a nagy költő mintegy megálmodta a mai világháborút.

A Világháború Képes Krónikája kiadóhivatala megbajásából kérjük a t. c. közönséget, hogy ahban az esetben is, ha az első füzetet Budapestről közvetlenül postán kapta volna, a rendeléseket hozzánk intézze.

Joerges Ágost özvegye és fia
könyvkereskedésében.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MOST JELENT MEG:

KRIEGSATLAS 1914.

12 legújabb, az összes erődökkel ellátott térkép

(az osztrák-magyar-szerb, az osztrák-magyar-orsz., a német-francia, a német-orsz., a török-orsz harctér stb. stb.)

Ára 1.30 K.

KAPHATÓ:

Joerges Ágost özvegye és fia

könyvkereskedésében